

Aleg. 13

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycji kilku gmin o зниzenie dobrowolnych świadczeń na płace nauczycieli, względnie odpisanie zaległości.

Wysoki Sejmie!

Kilku uchwałami przekazał Wysoki Sejm petycje gmin w przedmiocie zniżenia prestacyi szkolnych, Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i przedłożenia wniosków. — Stosownie do powyższego polecenia Wydział krajowy, po otrzymaniu opinii co do tych petycyj od Rady szkolnej krajowej, ma zaszczyt przedłożyć następujące sprawozdanie: 1. Gmina Łowcza powiatu Cieszanowskiego wzniosła petycję do Wysokiego Sejmu o zniżenie w drodze łaski, prestacyi na płacę miejscowego nauczyciela. — Gmina ta na mocy dobrowolnego zobowiązania opłacała po koniec roku 1894 prestacyę na płace tamt. nauczyciela w rocznej kwocie 120 zł. — Orzeczeniem reorganizacyjnem Rady szkolnej krajowej z 7. listopada 1894, l. 21143 opierając się na art. 4. ustawy z 24. kwietnia 1894 Nr. 49, prestacyę tę obniżono o kwotę odpowiadającą 3% podatków bezpośrednich. W ten sposób obniżoną prestacyę opłaca gmina Łowcza od 1. stycznia 1895 w kwocie 93 zł. 69 ct. w. a.

Uwzględniając niekorzystne stosunki majątkowe gminy Łowczy, uwzględniając dalej, że gmina ta przed kilku laty znaczną poniosła ofiarę na cele szkolne przez wystawienie wraz z obszarem dworskim budynku szkolnego kosztem 5000 zł., Rada szkolna krajowa oświadcza się za zniżeniem tej gminie, w drodze łaski, dotychczasowej prestacyi aż do wysokości kwoty 72 zł. odpowiadającej 9% dodatków do podatków przez gminę corocznie opłacanych. Wydział krajowy wniosek ten ze swej strony popiera.

2. Gmina Terpiłówka, powiatu Zbarazkiego, zobowiązała się do dobrowolnego świadczenia, na rzecz płacy miejscowego nauczyciela, w gotówce 247 zł. 13 ct. rocznie, nadto do świadczenia w naturze (11 korcy zboża) obliczonego na kwotę 43 zł. 12 ct. w. a. Orzeczeniem reorganizacyjnem Rady szkolnej krajowej z 12. stycznia 1895, l. 31843, na podstawie artykułu 4 ustawy z 24. kwietnia 1894, Nr. 49, Dz. u. kr., prestacyę w gotówce obniżono tej gminie do kwoty 197 zł. 9 ct., odpowiadającej 12% podatków przez gminę opłacanych, — świadczenie zaś w naturze pozostało nadal niezmienione.

Ponieważ obniżenie takie przyniosło gminie Terpiłówce tylko nieznaczną ulgę, — gdy gmina ta wskutek klęsk elementarnych w ostatnich latach majątkowo podupadła, a ludność jej jest nadmiernie obciążoną nadzwyczajnymi dodatkami konkurencyjnymi na budowę nowej cerkwi, Rada szkolna krajowa popiera petycję gminy Terpiłówki i oświadcza się za obniżeniem w drodze łaski dotychczasowej prestacyi na płacę nauczyciela w ten sposób, żeby tę gminę uwolnić od świadczeń w naturze. Wydział krajowy wniosek ten popiera.

3. Gmina Ochojno, powiatu Wielickiego, dobrowolnie zobowiązała się do płacenia kwoty 120 zł. rocznie, tytułem prestacyi na płacę miejscowego nauczyciela.

Orzeczeniem reorganizacyjnym Rady szkolnej krajowej z 4. lutego 1895, l. 1613, na mocy art. 4. ustawy z 24. kwietnia 1894 Nr. 49 dz. u. kr., niżono tę prestacyę o 3% podatków bezpośrednich z dodatkami państwowymi, opłacanych w powyższej gminie w r. 1893 w sumie 400 zł. 19 ct.

W ten sposób obniżoną prestacyę opłaca gmina Ochojno od 1. stycznia 1895 w kwocie 107 zł. 91 ct (co odpowiada 27% podatków bezpośrednich). — Gdy niżenie to nie przyniosło rzeczonej gminie prawie żadnej ulgi, a według opinii Rady szkolnej okręgowej w Wieliczce i Wydziału powiatowego w Wieliczce, stosunki majątkowe gminy Ochojno nie są korzystne, Wydział krajowy zgodnie z opinią Rady szkolnej krajowej przedkłada Wysokiemu Sejmowi wniosek na niżenie tej gminie prestacyi z 27% do wysokości 12% podatków bezpośrednich.

4. Gmina Przysietnica, powiatu Brzozowskiego, wniosła prośbę o uwolnienie jej od uiszczenia reszty kwoty 150 zł. z zaciągniętej pożyczki w funduszu szkolnym krajowym w kwocie 500 zł. na budowę szkoły.

Gmina Przysietnica wybudowała w roku 1891 szkołę kosztem 6000 zł, gdy jej własne fundusze na to nie wystarczały celem pokrycia reszty kosztów budowy, zaciągnęła w funduszu szkolnym krajowym pożyczkę w kwocie 500 zł. spłacalną w 10 ratach rocznych.

Z powyższej pożyczki zapłaciła już ta gmina ratami kwotę 350 zł, pozostaje jeszcze do pokrycia kwota 150 zł.

Gdy gmina Przysietnica, zaliczająca się do najuboższych gmin powiatu Brzozowskiego, w ostatnich latach nawiedzona została całym szeregiem klęsk elementarnych, Wydział krajowy chcąc przyjść tej gminie z pomocą, zgodnie z opinią Rady szkolnej krajowej, oświadcza się za uwzględnieniem prośby.

5. Gmina Nowy Targ wniosła prośbę o odpisanie zaległej raty na płacę nauczycieli szkół miejscowych za rok 1898 w kwocie 1588 zł. 88 ct. — Gmina ta opłacała do roku 1895 prestacyę na płacę nauczycieli w rocznej kwocie 1471 zł. 45 ct. w. a. Orzeczeniem Rady szkolnej krajowej z 23. stycznia 1895 l. 30253 podwyższono gminie m. Nowego Targu prestacyę tę o kwotę 2500 zł. — Wskutek nadzwyczajnych wydatków na budowę szkoły gmina ta popadła w zaległość z prestacyami szkolnemi, która z końcem roku 1897 wynosiła kwotę 7942 zł. 90 ct. Wydział krajowy w uwzględnieniu niepomyślnych stosunków majątkowych gminy Nowego Targu, chcąc przyjść jej z pomocą, rozporządzeniem z dn. 28. września 1897 l. 57666 zezwolił, aby zaległość powyższą spłaciła w 5 ratach rocznych po 1588 zł. 88 ct. — Pomimo tej ulgi gmina w roku 1898 raty zapłacić nie była w stanie. Gdy gmina Nowego Targu pozostaje w bardzo niekorzystnych stosunkach majątkowych, uwzględniając dalej, że musiała w ostatnich latach zaciągnąć pożyczki na postawienie budynków szkolnych, Wydział krajowy zgodnie z opinią Rady szkolnej krajowej oświadcza się za odpisaniem tej gminie w drodze łaski jednej raty zaległości na płacę nauczycieli w kwocie 1588 zł. 88 ct.

6. Gmina Dąbrówka wisłocka powiatu Mieleckiego, wniosła petycyę o uwolnienie jej od opłacania prestacyi, jaką na podstawie dobrowolnego zobowiązania uiszcza na płacę nauczyciela miejscowej szkoły ludowej. Aktem fundacyjnym z dnia 1. kwietnia 1887, zobowiązała się ta gmina uiszczać na płacę nauczyciela miejscowej szkoły prestacyę roczną w wysokości 17% dodatków do podatków bezpośrednich.

Uwzględniając niekorzystne stosunki majątkowe gminy Dąbrówki wisłockiej, oraz nadmierną wysokość jej świadczenia dobrowolnego, Rada szkolna krajowa oświadcza się za niżeniem tej gminie prestacyi z 17% do wysokości 11% podatków bezpośrednich. Wydział krajowy popiera ze swej strony ten wniosek.

7. Gminy Otałęż i Wola otałęska, powiatu Mieleckiego, na mocy dobrowolnego zobowiązania winny opłacać na płacę nauczyciela następujące prestacye:

Gmina Otałęż zobowiązała się do dobrowolnego świadczenia w wysokości 11% dodatków do podatków bezpośrednich, a gmina Wola otałęska do prestacyi w kwocie 58 zł. 70 ct. rocznie (co odpowiada także 11% dodatków do podatków), a nadto obie gminy zobowiązały się do świadczeń w zbożu na rzecz płacy nauczyciela w Otałężu, które te ostatnie świadczenia obliczone zostały na kwotę 81 zł. 55 ct.

Ze względu na niekorzystne stosunki majątkowe gmin Otałęż i Woli otałęskiej, Rada szkolna krajowa po dokładnem zbadaniu stanu rzeczy, popiera petycyę tych

gmin z wnioskiem na uwolnienie gminy Otałęż od prestacyi dobrowolnej w wysokości 11% dodatku do podatków a gminy Woli otałęskiej od prestacyi w gotówce w kwocie 58 zł. 70 ct., pozostawiając nienaruszony obowiązek obu tych gmin uiszczania, prócz 6% prestacyi ustawowej, wspólnie 15 korcy zboża w wartości 81 zł. 55 ct. Wydział krajowy wniosek ten przedkłada Wys. Sejmowi.

8. Gmina Rudy powiatu Wadowickiego wniosła petycję o udzielenie zapomogi na pokrycie kosztów budowy szkoły. — Gdy gminie tej zamierza Wydział krajowy udzielić w roku 1900 zapomogę z funduszu szkół ludowych z roku 1872, w kwocie 400 zł., prośba jej staje się przeto bezprzedmiotową.

9. Gmina Pluty, powiatu Mieleckiego, wniosła do Wysokiego Sejmu prośbę o zapomogę w kwocie 50 zł. na pokrycie zaległej prestacyi na budowę szkoły w Josefsdorfie.

Gminie tej zamierza Wydział krajowy udzielić zapomogi w powyższej kwocie z funduszu szkół ludowych z r. 1872 — prośba jej zatem staje się tak samo bezprzedmiotową.

10. Gmina miasta Sanoka, wniosła prośbę o odpisanie zaległości z tytułu wypłaconych zaliczkowo z funduszu szkolnego emerytalnego emerytury Izabeli Boczarkiewiczówny i Pawła Dembickiego i pensyi wdowiej Aleksandry Skrowaczewskiej, oraz o przyjęcie na fundusz krajowy dalszej wypłaty emerytury Boczarkiewiczówny i pensyi wdowiej Skrowaczewskiej.

Uchwałą powziętą na posiedzeniu z dnia 10. września 1884, L. s. 409, zwrócił Wysoki Sejm analogiczną petycję gminy miasta Sanoka o przyjęcie na fundusz krajowy powyższych emerytur i pensyi wdowiej z uwagą, że jedynie drogą rekursu do c. k. Ministerstwa, może gmina pretensyi swoich dochodzić. Gdy rzeczona gmina rekurs w tej sprawie do c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia wniosła, a rekurs ten dotychczas nie został merytorycznie załatwiony, Wydział krajowy zgodnie z opinią Rady szkolnej krajowej oświadcza się przeciw uwzględnieniu prośby.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Począwszy od 1. stycznia 1900 zniża się w drodze łaski dotychczas uiszczane prestacye na płacę nauczycieli gminom: Łowczy, powiatu Cieszanowskiego, z kwoty 93 zł. 69 ct. w. a. na kwotę 72 zł.; Ochojno, pow. Wielickiego, z 27% do wysokości 12%, i gminie Dąbrówka wiśłocka, powiatu Mieleckiego z 17% do wysokości 11% całej należitości podatków bezpośrednich, wraz z dodatkami państwowymi, w tych gminach corocznie opłacanych.

2. Gminie Terpilówce, powiatu Zbarazkiego, obniża się z dniem 1. stycznia 1900 r. prestacyę na płacę nauczyciela w ten sposób, iż uwalnia się ją od świadczenia prestacyi w naturze (11 korcy zboża) wartości 43 zł. 12 ct. w. a.

3. Gminie Nowy Targ odpisuje się w drodze łaski jedną ratę zaległości prestacyi na płacę nauczycieli w kwocie 1588 zł. 88 ct. w. a.

4. Gminę Przysietnica, powiatu Brzozowskiego, uwalnia się od uiszczenia reszty kwoty 150 zł. z pożyczki zaciągniętej z funduszu szkolnego krajowego na budowę szkoły.

5. Gminy Otałęż i Wola otałęska, powiatu Mieleckiego, uwalnia się z dniem 1. stycznia 1899 od dobrowolnych świadczeń na płacę nauczyciela w ten sposób, że gminę Otałęż uwalnia się od prestacyi dobrowolnej w wysokości 11% dodatków do podatków, a gminę Wola otałęska od prestacyi w gotówce w kwocie 58 zł. 70 ct., pozostawiając jednak nienaruszony obowiązek obu tych gmin uiszczania wspólnie prócz 6% prestacyi ustawowej 15 korcy zboża w wartości 81 zł. 55 ct.

6. Nad petycyami gmin Rudy i Pluty o zapomogę na pokrycie kosztów budowy szkoły oraz nad petycją gminy m. Sanoka o odpisanie zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek z funduszu szkolnego emerytalnego przechodzi się do porządku dziennego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca

Dr. Józef Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

